

provincie **HOLLAND**
ZUID

2477-42

reikwijdte en detailniveau
voor het milieueffectrapport
dijkversterking Spui West

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

november 2010

0 INHOUDSOPGAVE

0	INHOUDSOPGAVE.....	2
1	INLEIDING.....	3
2	REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU.....	4
3	ADVIES Ciem.e.r.....	5
4	ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN op de mededeling	13

1 INLEIDING

Op 30 augustus 2010 ontvingen Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland (GS) een mededeling ex art 7.27 lid 1 van de Wet milieubeheer in de vorm van een Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NR&D) van het waterschap Hollandse Delta voor de dijkversterking Spui West. Het betreft een dijkversterking van totaal 4,8 km lengte, waarvoor het waterschap GS verzoekt de m.e.r.-procedure op te starten. Hiermee is de dijkversterking op basis van art 7.18 van de Wet milieubeheer m.e.r.-plichtig.

De mededeling heeft van 13 september tot en met 11 oktober 2010 ter inzage gelegen. In die periode konden de adviseurs en betrokken bestuursorganen hun advies uitbrengen over de reikwijdte en detailniveau van de informatie die in het milieueffectrapport (MER) moet worden opgenomen. Eenieder kon in die periode zienswijzen over het voornemen naar voren brengen.

Zes insprekers hebben hiervan gebruik gemaakt. Hun reacties zijn samengevat in hoofdstuk 4. Daarbij is aangegeven hoe met hun opmerkingen rekening gehouden dient te worden in het op te stellen MER.

GS heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciem.e.r.) verzocht een advies uit te brengen over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Dit advies is op 2 november 2010 ontvangen. De inspraakreacties zijn bij het advies van de Ciem.e.r. betrokken. Het advies is integraal overgenomen in hoofdstuk 3.

Ons advies over reikwijdte en detailniveau van het MER, conform art 7.27 lid 7 van de Wet milieubeheer, aan het waterschap Hollandse Delta is gebaseerd op de NR&D, de inspraak hierop en het advies van de Ciem.e.r.

2 REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

Gelet op de compleetheid en bruikbaarheid van het advies van de Ciem.e.r. is besloten dit advies geheel te laten vaststellen als de reikwijdte en detailniveau voor het MER, aangevuld met onderstaande aandachtspunten.

Het advies is in hoofdstuk 3 integraal weergegeven.

Hiermee dient het MER dus te voldoen aan de bepalingen in de NR&D, het advies van Ciem.e.r. en onderstaande aanvullingen.

Aanvullingen

In het MER dient aangegeven te worden welke effecten de aanwezigheid van leidingen heeft op de dijkversterking.

Voor cultuurhistorie dient uitgegaan te worden van de provinciale Regioprofielen Cultuurhistorie, waarbij het gemeentelijke beleidskader betrokken dient te worden.

1. Hoofdpunten van het MER

Het Waterschap Hollandse Delta wil delen van de primaire waterkering van Voorne-Putten die niet aan de wettelijke veiligheidsnorm voldoen versterken. Het gaat om de versterking van 13 losse of aangrenzende stukken dijk met een totale lengte van 4,76 km langs het Spui tussen Zuidland (gemeente Bernisse) en Spijkenisse. De noodzakelijke aanpassingen worden uitgewerkt in een dijkverbeteringsplan. Voor de besluitvorming over dit plan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn het bevoegd gezag in deze procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving en onderbouwing van de ontwikkeling van de alternatieven en van de plaats van de milieuaspecten daarin;
- een beschrijving van de gevolgen van de dijkversterking voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en de mogelijkheden om de landschappelijke inpassing te optimaliseren en negatieve gevolgen voor cultuurhistorie te minimaliseren;
- een beschrijving van:
 - de gevolgen voor de kenmerkende habitats en soorten van de Natura 2000-gebieden Haringvliet en Oude Maas, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en ecologische verbindingen in het studiegebied;
 - de kansen die het project biedt voor natuurontwikkeling;
- een goede en publieksvriendelijke samenvatting, voorzien van overzichtelijk en 'leesbaar' kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie meer in detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie reikwijdte en detailniveau (R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Delen van de dijk langs het Spui zijn afgekeurd vanwege piping², het niet voldoen aan de binnenwaartse macrostabiliteit en/of de kans op afschuiving van het voorland. Daarom is het traject opgenomen in het programma hoogwaterbescherming van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. De notitie R&D geeft een duidelijk beeld van het doel van het voornemen, namelijk: het versterken van de dijk, zodat deze primaire waterkering de eerstkomende 50 jaar voldoet aan de veiligheidsnormen.

Onderbouw nut en noodzaak van het initiatief op basis van de vigerende veiligheidsnormen en gekwantificeerde maatgevende hydraulische randvoorwaarden. Geef aan hoe uit die normen en randvoorwaarden de ontwerpeisen worden afgeleid. Geef daarbij duidelijk aan in welke mate de onderdelen van de dijk niet aan de eisen voldoen en maak duidelijk welke ingreep nodig is ten behoeve van welk faalmechanisme.

2.2 Beleidskader en te nemen besluiten

De consequenties van het relevante beleid en de wet- en regelgeving voor het voornemen dienen in het MER beschreven te worden. Het overzicht in hoofdstuk 3 van de notitie R&D geeft het relevante beleidskader goed weer. Besteed daarnaast ook aandacht aan:

- de ontwikkelingen over het (ontwerp)beheerplan Natura 2000 Deltawateren (dat de uitwerking voor onder meer de Natura 2000-gebieden Haringvliet en Oude Maas omvat);
- het meest recente Natuurbeheerplan van de provincie Zuid-Holland;
- het regionaal groenblauw structuurplan van de stadsregio Rotterdam;
- de beleidsnota archeologische monumentenzorg gemeente Bernisse 2008.

Geef een volledig en samenhangend beeld van de (vervolg)besluiten, vergunningen en ontheffingen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het initiatief, en van de instanties die daarvoor bevoegd gezag zijn. Ga in het MER in op de mogelijke bestemmingsplanwijzigingen die nodig zijn om het voornemen te kunnen realiseren.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Beschrijf de voorgenomen activiteit zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving mogelijk te maken. Geef in ieder geval inzicht in de activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik). Besteed aandacht aan de fasering en doorlooptijd van de uitvoering.

² Bij piping, ook wel onderlooptheid genoemd, ontstaat een doorgaande, ondergrondse holle ruimte (pipe of pijp) onder een waterkering, als gevolg van een zandmeevoerende wel. Dit kan leiden tot ondermijning van de dijk.

De Commissie constateert dat in de wijze waarop de beoogde natuurontwikkeling in de Wolvenpolder en de ontwikkelingen rond de A4-zuid betrokken moeten worden in het dijkversterkingsplan een (bestuurlijk) dilemma ligt. Zij behoren weliswaar niet tot de autonome ontwikkeling, maar er kan een mogelijke winst in kosten, ruimtelijke kwaliteit en natuurontwikkeling bereikt worden door afstemming tussen het voornemen en deze ontwikkelingen (zie verder paragraaf 3.2).

3.2 Alternatieven

De Commissie adviseert aandacht te geven aan varianten die maximaal inzetten op de kwaliteit van het landschappelijke beeld en de vormgeving en verschijningsvorm (hoogte en breedte) van de dijk als één geheel.³

De Commissie adviseert om bij de ontwikkeling van alternatieven de mogelijkheid te betrekken om te anticiperen op beoogde natuurontwikkeling in de Wolvenpolder en de ontwikkeling van de A4-zuid. Dit kan door een dijkverlegging waarbij de Wolvenpolder buiten de primaire waterkering komt te liggen waarbij eveneens het tracé voor de toekomstige A4-zuid kan worden betrokken.

Omdat een dergelijk dijktracé ook mogelijk kan samenvallen met de ligging van de Zanddijk, kan dit het vervangen van deze dijk⁴ of het aanleggen van een nieuwe dijk nabij de Zanddijk betekenen.

De Commissie vraagt daarbij aandacht voor de betekenis van de Zanddijk. De Zanddijk geeft een uitzonderlijk goed beeld van een historische dijk in dit gebied en vormt zowel in archeologisch als in historisch-geografisch opzicht een waardevol landschappelijk element. De dijk heeft bovendien een grote belevingswaarde.

Mogelijke varianten zullen daarom zorgvuldig moeten worden uitgewerkt en afgewogen met het oog op de cultuurhistorische en landschappelijke betekenis van de Zanddijk in verhouding tot de toekomstige natuurontwikkeling in de Wolvenpolder.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten, zoals de Groenzone Zuidoost en de aanleg van een nieuwe wegverbinding naar de Berenplaat.⁵

³ In haar zienswijze pleit de gemeente Spijkenisse voor een 'strak dijkbeeld'.

⁴ De Commissie heeft begrepen dat de Zanddijk in de huidige toestand ongeschikt is als waterkering. Aanwijzing tot primaire waterkering zou alleen kunnen door afgraven en opnieuw aanleggen.

⁵ In de zienswijze van de gemeente Spijkenisse wordt gewezen op een te beperkte weergave van de autonome ontwikkeling. Ook de Groenzone Zuidoost en de aanleg van een nieuwe wegverbinding tussen Maaswijkweg en ontsluiting Evides (Aaldijk) zijn onderdeel van de autonome ontwikkeling.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Om alternatieven goed te kunnen toetsen aan doelbereik en milieugevolgen adviseert de Commissie om de toetsingscriteria, waar mogelijk, kwantitatief en meetbaar te maken. Geef aan, waar relevant, welk gewicht aan criteria wordt toegekend bij de beoordeling van de alternatieven. Maak, indien mogelijk en relevant, onderscheid tussen tijdelijke en permanente effecten.

4.2 Bodem en water

De Commissie beveelt aan aandacht te besteden aan de zettingsgevoeligheid van de bodem, processen van natuurlijke bodemdaling en het optreden van zettingen (inclusief klink) hierin als gevolg van de maatregelen. Geef eventuele consequenties aan voor het ontwerp en mogelijke gevolgen voor bebouwing.⁶

Een alternatief waarbij de ontwikkeling van de Wolvenpolder wordt meegenomen biedt de mogelijkheid 'werk met werk' te maken. Hierbij kan mogelijk grond die beschikbaar komt bij de herinrichting van de Wolvenpolder worden gebruikt voor de dijkversterking.

4.3 Natuur

4.3.1 Algemeen

De Commissie vindt het belangrijk dat, los van de wet- en regelgeving, in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld wordt geschetst van de huidige situatie, autonome ontwikkeling en effecten op natuur in het studiegebied. De notitie R&D geeft reeds een goede aanzet voor uitwerking in het MER.

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied. Motiveer de hierbij gemaakte keuzes voor deze habitats en soorten en het gekozen detailniveau. Geef op kaart de ligging van (beschermde) natuurgebieden (en hun begrenzing) en ecologische waarden binnen het studiegebied aan. Ga, waar relevant, in op ecologische functies en relaties van gebiedsdelen (bijv. in termen van broed-, fourageer-, rustgebied, migratie). Beschrijf de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied. Ga daarna in op de ingreep-effectrelatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het studiegebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarbij aan voor welke dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen. Maak hierbij onderscheid tussen gevolgen en maatregelen in de realisatie- en in de gebruiksfase. Denk daarbij bijvoorbeeld aan fasering en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden, maar ook aan de natuurwaarden van de dijklichamen zelf

⁶ Zie ook zienswijze A. Orgers en M.P. Orgers-Saarloos, waarin wordt gewezen op het inklinken van de veenbodem.

in relatie tot de gekozen grondsoort, de deklaag, het inzaaien daarvan en de basaltbekleding van het buitentalud⁷.

4.3.2 Gebiedsbescherming⁸

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals de Natura 2000-gebieden Haringvliet en Oude Maas, de EHS inclusief ecologische verbindingen en de mogelijk op provinciaal niveau beschermde bloemdijken.⁹ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het voornemen niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het gevolgen hebben op een beschermd gebied (externe werking).

Gezien de ligging van de te versterken dijktracés ten opzichte van beschermde gebieden adviseert de Commissie in het MER de gevolgen voor bijzondere doelsoorten en het leefgebied daarvan (waaronder bijvoorbeeld de habitatrichtlijnsoorten Noordse Woelmuis en Rivierdonderpad) gedetailleerd uit te werken.

Natura 2000-gebieden Haringvliet en Oude Maas

Geef voor de Natura 2000-gebieden aan:

- de instandhoudingsdoelstellingen¹⁰ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en onderbouwing van de verwachte populatieomvang van de doelsoorten aan de hand van meerjarige trends.

Nader natuuronderzoek moet uitwijzen of de activiteiten significante gevolgen kunnen hebben voor de Natura 2000-gebieden. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000-gebieden, geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

De Commissie adviseert om de eventuele passende beoordeling op te nemen in het project-MER.

Onderzoek, indien van toepassing, in de passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.¹¹ Uit de

⁷ Een mogelijk geschikte leefomgeving voor vissoorten als de rivierdonderpad.

⁸ Op de website www.mininv.nl is onder Natuur>Gebiedsbescherming uitgebreide informatie te vinden over de specifieke gebiedsbescherming.

⁹ Naast Natura 2000- en EHS-gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

¹⁰ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrichtlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept-)beheer-plannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹² met succes wordt doorlopen.¹³

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor EHS-gebieden die mogelijk door de werkzaamheden worden beïnvloed de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Geef daarbij duidelijk de meest recente door de provincie vastgestelde begrenzing aan. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader¹⁴. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Soortenbescherming¹⁵

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.^{16, 17} Als actuele flora- en faunagegevens ontbreken, is aanvullend veldonderzoek vereist. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de beschermde soorten en bepaal daarbij of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹⁸. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen, zoals het uitvoeren van werkzaamheden buiten kwetsbare perioden voor soorten.

¹¹ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

¹² Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹³ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

¹⁴ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

¹⁵ Op de website www.minInv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹⁶ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹⁷ Bij de inventarisatie van beschermde soorten kan gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹⁸ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.4 Landschap, cultuurhistorie en recreatie

Geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het studiegebied. Ga hierbij met name in op de waarde van de karakteristieke dijken in het gebied, zoals de Schuddebeursdijk en de Zanddijk.

Beschrijf hoe deze waarden door het voornemen zullen worden beïnvloed. Visualiseer (op kaarten en in beelden), vanuit verschillende gezichtspunten, welke veranderingen plaatsvinden.

Bij het in beeld brengen van de archeologische waarden is van belang te onderkennen dat de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden in zeekelegebieden grote hiaten bevat waar het gaat om sporen van bewoning uit de periode vóór de laatmiddeleeuwse overstromingen.

Besteed bij het ontwerp van de dijk en de verantwoording ervan aandacht aan:

- de landschapsarchitectonische vormgeving;
- de aansluitingen tussen versterkte en niet-versterkte dijkgedeelten.¹⁹

Besteed, naast de in de notitie R&D genoemde fietsroutes, aandacht aan de ontwikkeling van recreatieve wandelroutes in het plangebied.²⁰

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieuinformatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

5.1.1 Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

5.1.2 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

¹⁹ Het verdient aanbeveling deze keuzen helder te visualiseren.

²⁰ Zie hiervoor de zienswijze van vereniging TeVoet, waarin ondermeer gevraagd wordt aandacht te besteden aan de verbetering van het Puttenpad.

Samenstelling van de werkgroep

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

dhr. ir. C. van der Giessen
dhr. dr. J. Renes
dhr. D. Spel (secretaris)
dhr. drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)
dhr. dr. N.P.J. de Vries

Lijst van zienswijzen en adviezen

1. M.A. Orgers en S.I. Orgers-Barten, Hekelingen
2. E.M. Kranenburg
3. TeVoet, vereniging van wandelaars, Spijkenisse
4. A. Orgers en M.P. Orgers-Saarloos, Hekelingen
5. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Spijkenisse, Spijkenisse
6. Burgemeester en Wethouders van de gemeente Bernisse, Abbenbroek

4 ZIENSWIJZEN EN ADVIEZEN op de mededeling

A. Orgens en M.P. Orgens-Saarloos

Inspreker verzoekt om alternatieven te overwegen voor de weg op de dijk. En vraagt om aan te geven wat de impact van de werkzaamheden op de staat van de woning is, gezien het feit dat er in de grond veel veen zit. En wat het effect van het lage waterpeil op de dijken en overige infrastructuur is. Inspreker vraagt zich af wat de impact van de maatregelen op de woonomgeving is, gezien de korte afstand tot de dijk en de vrij steile oprit. En wat de impact is op het houden van wat kleinvee in de naastgelegen schuur, stallen en wei. Inspreker vraagt zich af hoe lang de werkzaamheden duren, welke overlast voor de bewoners en wat mogelijk is en wat er gebeurt bij schade aan eigendommen.

antwoord:

In § 5.3 de Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NR&D) is aangegeven dat de huidige functies op en langs de dijk zoveel als mogelijk behouden blijven. In § 4.2 van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciem.e.r.) is opgenomen aandacht te besteden aan het optreden van zettingen. In de NR&D (§ 7.2) is aangegeven dat in het MER de effecten van de dijkversterking voor de aspecten wonen, werken en recreatie worden beschreven tijdens de aanleg en erna. Schadeloosstelling gebeurt op basis van het vastgestelde dijkversterkingsplan.

M.A. Orgens en S.J. Orgens-Barten

Inspreker vraagt zich af wat de plannen zijn m.b.t. de inrichting van de weg en de toekomstige verkeersstromen. Wat de effecten zijn van het verkeer op de ondergrond en de dijk, de mogelijkheden om de weg minder te belasten, de alternatieven om de weg te verplaatsen en de mogelijkheden voor ontsluiting van nieuwe wijken via andere wegen. En welke maatregelen genomen worden t.b.v. de recreatie. Wat het effect is van het lage waterpeil op de dijken en de infrastructuur. Wat de consequenties zijn van het binnen- of buitendijkse alternatief, voor de woonomgeving, het perceel, het uitzicht en de toegankelijkheid. Wat de impact is op het houden van paarden in de naastgelegen schuur, stallen en toebehoren. Hoe lang de werkzaamheden duren, welke overlast mogelijk is voor de bewoners en wat er gebeurt bij schade aan eigendommen.

antwoord:

In de NR&D (§ 5.3) is aangegeven dat de huidige functies op en langs de dijk zoveel als mogelijk behouden blijven. In de NR&D (§ 5.3 en § 7.2) is aangegeven dat de invloed van de dijkversterking op recreatieve voorzieningen beschreven worden en kansen ter versterking van recreatie benut worden. In het advies van de Ciem.e.r. (§ 4.4) is aangegeven dat aandacht besteed dient te worden aan de ontwikkeling van recreatieve wandelroutes. In het advies van de Ciem.e.r. (§ 4.2) is opgenomen aandacht te besteden aan het optreden van zettingen. In de NR&D (§ 7.2) is aangegeven dat in het MER de effecten van de dijkversterking voor de aspecten wonen en werken worden beschreven tijdens de aanleg en erna. Schadeloosstelling gebeurt op basis van het vastgestelde dijkversterkingsplan.

TeVoet, Vereniging van wandelaars

In de NR&D wordt onjuist aangegeven dat er geen (formele) recreatieve wandel- en fietsroutes langs de dijken aanwezig zijn. Het Puttenpad is een gemarkeerde wandelroute en het Zeven Dijkenpad en de Wateringroute gemarkeerde fietsroutes. De weg onder aan de dijk wordt veel gebruikt door recreatieve fietsers (o.a. Rondje Putten, Dijkgraaf Daan Monsterpad) en hardlopers. De wens om het Puttenpad te verplaatsen naar de kruin van de grasdijk kan als deel van Fietsplan 2008 opgenomen worden in de autonome ontwikkeling.

antwoord:

In de NR&D (§ 5.3 en §7.2) is aangegeven dat de invloed van de dijkversterking op recreatieve voorzieningen beschreven worden en kansen ter versterking van recreatie benut worden. In het advies van de Ciem.e.r. (§ 4.4) is aangegeven dat aandacht besteed dient te worden aan de ontwikkeling van recreatieve wandelroutes. Verplaatsing van het Puttenpad naar de kruin van de dijk wordt niet gezien als autonome ontwikkeling, maar als een aandachtspunt.

Gemeente Bernisse

Het bestemmingsplan Buitengebied is in tegenstelling tot wat in de NR&D staat vigerend. Verzocht wordt de activiteit ook te toetsen aan de Beleidsnota Archeologische Monumentenzorg Gemeente Bernisse 2008. Darentegen is over het zoetwatertracé nog niet definitief besloten. Ook is de definitieve uitvoering van het doorsteken van de kade rond polder Zuidoord en daarmee de realisatie van dit deel van het project Spuimonding West nog niet rond, wegens verschillende juridische procedures.

antwoord:

In § 3.2 van de NR&D is aangegeven dat de projectnota/MER verder zal ingaan op de relevante beleids- en regelgevingsdocumenten. In § 2.2 van het advies van de Ciem.e.r. is aangegeven aandacht te besteden aan de Beleidsnota Archeologische Monumentenzorg gemeente Bernisse 2008.

Gemeente Spijkenisse

Inspreker verzoekt de ontwikkeling van de Groenzone Zuidoost, zoals aangegeven in de structuurvisie Spijkenisse 2010 – 2020 en Regionaal Groenblauw Structuurplan Twee, als autonome ontwikkeling mee te nemen. Dit houdt in de verandering van ca. 100 ha landbouwgrond in recreatie- en natuurgebied. De ontwikkeling van de Groenzone Zuidoost behelst o.a. wijzigingen in het grondwaterpeil, de voorzuivering van inlaatwater vanuit het Spui ten behoeve van doorspoeling van het stedelijk gebied, grondverzet, nieuwe fietsroutes die aansluiten op het buitendijkse fietspad, de aanleg van diverse wandel-, mountainbike- en ruiterroutes en de aanleg van een golfbaan in en een nieuwe weg langs de Willemspolder. En dat het landbouwareaal langs de Spuidijken in Spijkenisse significant afneemt. De Wolvenpolder valt niet in in het plangebied Groenzone Zuidoost zoals gesuggereerd wordt in de NR&D.

In de NR&D is niet opgenomen dat de Willemspolder is opgespoten met havenslib waardoor de bodem verontreinigd is en ze hoger ligt als de primaire waterkering. Wijst op de hoofdwaterleiding van Evides (parallel aan Kerkhofsdijk) en de propyleenleiding van DOW (onder Spui). Merkt aan dat bij binnendijkse versterking een versnipperde beleving en routing van de dijk ontstaat door de gefragmenteerde te versterken dijksegmenten.

antwoord:

In § 3.2 van de NR&D is aangegeven dat de projectnota/MER verder zal ingaan op de structuurvisie Spijkenisse 2010-2020. In § 2.2 van het advies van de Ciem.e.r. is aangegeven aandacht te besteden aan het regionaal groenblauw structuurplan van de stadsregio Rotterdam. In § 4.9 van de NR&D is opgenomen dat er een baggerspeciedepot is ter plaatse van het buitendijks gebied in het voorland van de Wolvenpolder. In Hoofdstuk 2 van ons advies is aangegeven in het MER aandacht te hebben voor de binnen het plangebied aanwezige leidingen. In § 3.2 van het advies van de Ciem.e.r. is aangegeven in te zetten op de vormgeving en verschijningsvorm van de dijk als één geheel.

E.M. Kranenburg

Inspreker verzoekt geïnformeerd te worden welke plannen in het gebied van zijn landbouwonderneming ontwikkeld worden en welke bestuursorganen hiervoor verantwoordelijk zijn. En verzoekt na inventarisatie van alle plannen namens al die bestuursorganen in overleg te treden over de verwerving van de benodigde gronden, de bestaanszekerheid van de onderneming, verplaatsing en schadeloosstelling. Hij verzoekt ook om volledig geïnformeerd te worden over de consequenties van de dijkversterking voor de landbouwonderneming en het wonen. Inspreker verzoekt om duidelijkheid waarom het dijkstuk voor en na de boerderij is afgekeurd en ter hoogte van de boerderij niet en het waarom van de aard en de schaal van de versterking.

antwoord:

In § 3.2 van de NR&D en § 2.2 van het advies van de Ciem.e.r. is aangegeven dat in het MER ingegaan wordt op de relevante plannen voor het gebied. Schadeloosstelling vindt plaats op basis van het vastgestelde dijkversterkingsplan. In § 2.1 van het advies van de Ciem.e.r. is aangegeven dat in het MER duidelijk aangegeven dient te worden in welke mate de onderdelen van de dijk niet aan de eisen voldoen en welke ingrepen daarom nodig zijn.

